

Příloha ŠVP č. 1**ETICKÝ KODEX PRACOVNÍKŮ DOMOVA MLÁDEŽE**

Preambule

Domov mládeže je místem, kde mladí lidé nejen bydlí, ale také dospívají, vytvářejí vztahy, získávají zkušenosti a postupně přebírají odpovědnost za vlastní život.

Naším úkolem není mladého člověka formovat podle vlastních představ ani rozhodovat za něj tam, kde může rozhodovat sám. Vytváříme bezpečné a respektující prostředí, ve kterém může hledat vlastní cestu, učit se ze zkušeností a rozvíjet svou samostatnost.

Provázíme. Podporujeme. Propojujeme.

V domově mládeže nám záleží na tom, aby se tyto hodnoty promítaly do každodenního jednání. Etický kodex proto vyjadřuje profesní a etické zásady, jejichž respektování očekáváme od každého vychovatele.

1. Hodnoty, ke kterým se hlásíme**Respekt a důstojnost**

Vychovatel přistupuje ke každému člověku s respektem k jeho osobnosti, důstojnosti, soukromí a osobním hranicím. Rozlišuje mezi člověkem a jeho jednáním.

Bezpečí

Vychovatel usiluje o fyzické i psychické bezpečí. Mladé lidi vede k tomu, aby se učili rizika rozpoznávat, vyhodnocovat a odpovědně se rozhodovat.

Samostatnost a odpovědnost

Vychovatel podporuje mladé lidi v samostatnosti a přebírání odpovědnosti za vlastní rozhodnutí a jejich důsledky. Chybu nevnímá jako selhání, ale jako zkušenost, se kterou je možné dále pracovat.

Spravedlnost

Vychovatel jedná nestranně a bez diskriminace. Spravedlnost pro něj neznamená automaticky stejný přístup ke každému.

Důvěra a integrita

Vychovatel jedná otevřeně, čitelně a předvídatelně. Důvěru nevynucuje – vzniká zkušeností s jeho jednáním.

2. Ve vztahu k žákům

2.1 Vychovatel vnímá žáka jako jedinečného člověka s vlastními zkušenostmi, potřebami, názory a životní situací.

2.2 Respektuje jeho právo vytvářet si vlastní názory, rozhodovat se a přiměřeně svému věku a situaci nést odpovědnost za svá rozhodnutí.

- 2.3** Pomáhá mu získávat informace, rozpoznávat možnosti a rizika a přemýšlet o možných důsledcích. Nabízí podporu a jiný pohled, nikoli hotový návod na život.
- 2.4** Autoritu nestaví na strachu, ponižování ani demonstraci moci. Opírá ji o odbornost, důslednost, respekt, důvěryhodnost a čitelnost vlastního jednání.
- 2.5** Zachovává profesní a osobní hranice a nezneužívá svého postavení ani důvěry žáka.
- 2.6** S důvěrnými informacemi zachází citlivě a sdílí je pouze v potřebném rozsahu. Neslibuje mlčenlivost tam, kde ji nemůže dodržet.
- 2.7** Pokud řešení situace přesahuje jeho kompetence, pomáhá žákovi hledat odpovídající pomoc.
- 2.8** Pravidla uplatňuje srozumitelně, předvídatelně a s ohledem na jejich smysl.
- 2.9** Naslouchá názoru žáka i tehdy, když s ním nesouhlasí. Nesouhlas nepovažuje automaticky za neúctu k autoritě.
- 2.10** Chrání bezpečí, důstojnost a práva žáka.

3. Ve vztahu ke kolegům, škole, rodině a dalším partnerům

- 3.1** Vychovatel upřednostňuje týmovou spolupráci před izolovaným a individuálním pojetím práce.
- 3.2** Respektuje osobnost, zkušenosti, profesní kompetence a rozdílné pracovní přístupy svých kolegů. Jednotnost nezaměňuje za uniformitu.
- 3.3** Komunikuje otevřeně, věcně a přímo. O kolegovi nemluví způsobem, který by nebyl připraven sdělit také jemu.
- 3.4** Rozdílný názor nepovažuje za selhání spolupráce. Naslouchá, přijímá zpětnou vazbu a podle potřeby vlastní postup přehodnocuje.
- 3.5** Připomínky a zpětnou vazbu kolegům sděluje vhodným způsobem a na vhodném místě.
- 3.6** Sdílí informace potřebné pro bezpečí žáků, kontinuitu pedagogického působení a fungování domova mládeže.
- 3.7** Kolegialitu chápe jako schopnost stát při kolegovi, nikoli stát za každým jeho jednáním.
- 3.8** Pedagogické pracovníky školy vnímá jako své kolegy. Situace, kterých nebyl přítomen, nehodnotí pouze na základě zprostředkovaných informací.
- 3.9** Podpora žáka pro něj neznamená vytváření spojenectví proti jinému pedagogickému pracovníkovi. Případné pochybnosti řeší s kolegou nebo jinou kompetentní osobou, nikoli prostřednictvím žáka.
- 3.10** K zákonným zástupcům přistupuje jako k partnerům. U zletilého žáka respektuje jeho právní postavení, soukromí a odpovědnost za vlastní život.

3.11 Při spolupráci s rodinou, školou a dalšími odborníky sdílí informace pouze v potřebném rozsahu.

3.12 Kdykoli je to možné, jedná nejen o žákovi, ale také s ním.

4. Profesní odpovědnost pracovníka

4.1 Za způsob výkonu své profese nese vychovatel osobní odpovědnost.

4.2 Udržuje a rozvíjí odborné znalosti a profesní kompetence. Učí se ze zkušeností, spolupráce a zpětné vazby a reflektuje vlastní jednání.

4.3 Zná hranice svých kompetencí. Umí říci „nevím“, požádat o pomoc nebo situaci konzultovat.

4.4 Vychovatel dokáže svůj přístup přizpůsobit situaci, aniž by opouštěl hodnoty a pravidla, ke kterým se hlásí.

4.5 Vnímá vliv vlastních emocí, zkušeností, hodnot a přesvědčení na své rozhodování.

4.6 To, co bylo správné nebo užitečné pro něj, nemusí být správnou cestou pro jiného člověka.

4.7 Nepřebírá odpovědnost, která náleží druhému. Pomáhat neznamená převzít život druhého člověka do vlastních rukou.

4.8 Dbá o svou profesní kondici a všímá si okolností, které mohou ovlivnit kvalitu jeho rozhodování.

4.9 Nezaměňuje zkušenost s neomylností. Dokáže přiznat chybu, převzít za ni odpovědnost a poučit se z ní.

4.10 Přiznání chyby ani omluvu nepovažuje za ztrátu autority.

5. Nestrannost a etická odpovědnost

5.1 Profesní odpovědnost má při výkonu práce vychovatele přednost před jeho osobními zájmy.

5.2 Vychovatel nevyužívá své pracovní postavení, autoritu ani získané informace k osobnímu prospěchu, nátlaku nebo manipulaci.

5.3 Nepřijímá dary, služby ani jiné výhody, které by mohly ovlivnit jeho nestrannost nebo vyvolávat pochybnosti o jeho rozhodování.

5.4 Rozpoznává možný střet zájmů a hledá postup, který zachová jeho nestrannost a důvěryhodnost.

5.5 Připouští, že některé eticky náročné situace nemají jediné jednoduché řešení.

5.6 Pokud si není jistý správností postupu, konzultuje. Nejistotu neskrývá za svou funkci, zkušenost nebo autoritu.

5.7 Za svá rozhodnutí nese odpovědnost a dokáže je profesně zdůvodnit.

SPŠT

Střední průmyslová škola Třebíč
Manželů Curieových 734, 674 01 Třebíč

6. Společná odpovědnost za prostředí domova mládeže

To, co požadujeme od žáků – respekt, odpovědnost, otevřenou komunikaci a schopnost hledat řešení – očekáváme také sami od sebe.

Domov mládeže vytváříme každý den způsobem, jakým se chováme k lidem kolem sebe. Hodnoty našeho domova proto nejsou tím, co máme napsáno v dokumentech, ale tím, co je možné skutečně zažít v jeho každodenním životě.

Závěrem

Etický kodex není souborem hotových odpovědí ani nástrojem vzájemné kontroly. Je společným hodnotovým a profesním rámcem, ke kterému se při své práci hlásíme.

Etický kodex nám neříká, jací máme být. Připomíná nám hodnoty, podle kterých jsme se rozhodli svou práci dělat.